

แนวทางการเสริมสร้างกำลังพลกองทัพบกให้ใช้
สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก สมชัย กมล
รองเสนาธิการ กองพลที่ 1 รักษาพระองค์

วิทยาลัยการทัพบก
กันยายน 2567

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย พันเอก สมชัย กมล
เรื่อง แนวทางเสริมสร้างกำลังพลกองทัพบกให้ใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์
วันที่ 11 กันยายน 2567 **จำนวนคำ :** 7,274 **จำนวนหน้า :** 23
คำสำคัญ กำลังพลกองทัพบก, สื่อสังคมออนไลน์, สร้างสรรค์
ชั้นความลับ ไม่มีชั้นความลับ

เอกสารวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาแนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกำลังพลกองทัพบก เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ เพื่อเสนอแนวทางเสริมสร้างให้กำลังพลกองทัพบกใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างสร้างสรรค์ ผลการวิจัยสรุปว่า การใช้สื่อสังคมออนไลน์นั้น มีผลกระทบต่อกำลังพลกองทัพบกทั้งมิติด้านลบ และมิติด้านบวก การที่กำลังพลกองทัพบกจะสามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างสร้างสรรค์นั้น ในประการแรก ต้องมีมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยการควบคุมการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ของกำลังพลในกองทัพบกอย่างเหมาะสมตามแนวทางใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่กองทัพบกได้กำหนดไว้แล้วรวมทั้งใช้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฯ และการกำหนดบทลงโทษทางวินัยอย่างชัดเจนสำหรับกำลังพลที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างไม่เหมาะสมประกอบกับการให้ความรู้แก่กำลังพลทุกระดับให้มีความสามารถรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์สามารถเลือกรับและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารได้ด้วยตนเอง อีกประการหนึ่งคือการส่งเสริมพัฒนาทักษะให้กำลังพล สามารถสร้างเนื้อหาและ/หรือเผยแพร่ เนื้อหา ในสื่อสังคมออนไลน์ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

ABSTRACT

AUTHOR : Colonel Somchai Kamol
TITLE : Guidelines for strengthening Army personnel
Use Creative social media
DATE : 11 September, 2024 **WORD COUNT** : 7,274 **PAGES** : 23
KEY TERMS : Army personnel , Social media , Create
CLASSIFICATION : Unclassified

The objective of this research paper is to study the problem of social media use and social media usage guidelines of Army personnel. To study the principles and elements of factors that affect the creative use of social media in order to suggest ways to strengthen the use of social media creatively by Army personnel. The findings concluded that the use of social media It has both negative and positive impacts on Army personnel. For Army personnel to be able to use social media creatively, firstly, they must strengthen prevention and solve problems by controlling the use of personnel in the Army. This includes building common sense in the Army's use of social media practices, implementing the Computer Crime Act and imposing clear disciplinary penalties for personnel who misuse social media. Another is to promote the development of skills for personnel to be able to create content and/or disseminate content on social media for the benefit of efficiency and social responsibility

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้จากประธานกรรมการ พันเอกพิชชญาณ พวงทอง ที่คอยให้คำแนะนำ คำปรึกษา ให้กำลังใจ ขอขอบพระคุณ พันเอกสุรียัน จิวเจริญ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาที่ได้ให้คำแนะนำ ในการทำเอกสารวิจัย ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ พันเอกหญิงรัชนิภา ฤณอมสิน อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ตรวจสอบ แก้ไขให้ งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ขอขอบพระคุณ พลตรีทองศักดิ์ มหาวงศ์ ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบกและ คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคลทุกท่าน ที่ได้มอบคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ อันมีค่ายิ่งที่ผู้วิจัยจะนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาองค์กรให้ เจริญก้าวหน้าต่อไป

ประโยชน์อันเกิดจากงานวิจัยเล่มนี้ ขอมอบแต่ผู้บัญชาการ และคณะกรรมการ วิทยาลัยการทัพบก รวมทั้งครอบครัว และเพื่อน ๆ ทุกท่านที่ให้การสนับสนุน ทั้งด้าน การทำงาน และกำลังใจจนสามารถสำเร็จการศึกษา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเอาไว้ ณ ที่นี้

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
ที่มา และความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
วิธีการศึกษา	4
ประโยชน์ที่ได้รับ	5
บทที่ 2 บทวิเคราะห์	
สภาพปัญหาจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกำลังพลกองทัพบก.....	6
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อออนไลน์.....	7
แนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกองทัพบก	9
ปัจจัยเกี่ยวข้องที่สนับสนุนการใช้สื่อสังคมออนไลน์ อย่างสร้างสรรค์.....	12
วิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์	15
ข้อเสนอแนะทางเสริมสร้างให้กำลังพลกองทัพบกใช้สื่อสังคมออนไลน์ ได้อย่างสร้างสรรค์	18
บทที่ 3 บทอภิปรายผล	20
บทที่ 4 บทสรุป	23
เอกสารอ้างอิง	
ประวัติย่อผู้วิจัย	

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันเป็นยุคที่เครือข่ายสังคมออนไลน์เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน มีการติดต่อสื่อสาร ผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เปิดให้บริการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น เฟซบุ๊กหรือไลน์ที่สามารถโพสต์ข้อความ ข่าวสาร แบ่งปันรูปภาพ หรือคลิปวิดีโอ รวมถึงการสนทนาพูดคุยกัน ทั้งแบบเห็นหน้าและไม่เห็นหน้า เป็นต้น ซึ่งบริการทางเครือข่ายสังคมออนไลน์เหล่านี้มีประโยชน์สำหรับชีวิตในยุคปัจจุบันมาก ทำให้การติดต่อสื่อสารทำได้สะดวกรวดเร็ว สามารถสนทนาพูดคุยกันแบบบุคคลระหว่างบุคคล และแบบกลุ่มได้ สามารถสื่อสารข้อความต่างๆได้เพียงครั้งเดียวและรับทราบข้อความพร้อมกัน ใจความไม่ผิดเพี้ยนไป สามารถรับรู้เรื่องราว เหตุการณ์ ข่าวสารบ้านเมือง โดยไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน ก็สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้ทันท่วงที โดยไม่ต้องรอข่าวจากโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ (พัชรภรณ์ ไกรชุมพล, 2555)

จากสถิติของ Global Digital Report ปี 2023 เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ของคนไทย จะเห็นได้ว่า คนไทยส่วนใหญ่ใช้ Facebook ในการติดตามเพื่อน ครอบครัวและคนที่รู้จัก และยังใช้เพื่อติดตามข้อมูลข่าวสาร เรื่องราวที่เป็นกระแส ซึ่งคนที่ใช้ Social media มากที่สุดคือกลุ่มคนที่เป็น GEN Y ส่วนแอปพลิเคชันที่ใช้ในการที่คนไทยติดต่อสื่อสารนิยมมากที่สุดคือ แอปพลิเคชัน Line รองลงมาคือ Facebook Messenger และจากข้อมูลสถิติผู้ใช้งานยังสะท้อนให้เห็นอีกว่าคนไทยส่วนใหญ่เข้าถึง Social media มากกว่า 80 %ของประชากรทั้งประเทศ ซึ่งเป็นสิ่งที่สร้างการเชื่อมต่อกันมากมายในสังคม และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เราได้เข้าถึงคนได้อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพเป็นอย่างมาก

สำหรับกองทัพบก ได้รับผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกำลังพล เช่น การแสดงทัศนคติด้านลบที่มีต่อผู้บังคับบัญชา หน่วยงาน องค์กร การเมือง และสถาบันพระมหากษัตริย์สู่บุคคลภายนอก อันเนื่องมาจากการขาดความตระหนัก และขาดจิตสำนึก หรือขาดความรู้ ทั้งนี้สังคมออนไลน์มีทั้งคนดี คนไม่ดี มีข่าวลือ ข่าวลวง มีสิ่งยั่วยุ มอมเมา

จึงควรระมัดระวัง พิจารณาอย่างรอบคอบ ควรใช้วิจารณญาณ และสร้างจิตสำนึก และมีความตระหนักรู้ยิ่งในการทำกิจกรรมต่าง ๆ บนสื่อสังคมออนไลน์

ทั้งนี้ พล.อ.เจริญชัย หินเธาว์ ผบ.ทบ. ได้มอบนโยบายการปฏิบัติงานกองทัพบก ประจำปีงบประมาณ 2567 โดยกองทัพจะต้องเป็น กองทัพที่มี ศักยภาพ ทันสมัย เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน และเป็นหนึ่งในกองทัพชั้นนำของภูมิภาค ซึ่งความทันสมัย กำลังพลจะต้องมีองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมีการเรียนรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง มีความคิดและความรู้ความเข้าใจทันต่อยุคสมัยตามการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และไซเบอร์ที่ตอบสนองต่อการปฏิบัติการของกองทัพบก นโยบายทั่วไปได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้กำลังพลของ ทบ. ตระหนักถึงภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ทั้งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ รวมทั้งภัยคุกคามที่มีผลกระทบต่อสถาบันครอบครัว และสังคมในภาพรวม โดยได้กำหนดให้มีการอบรมปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ ห่วงแค้นและเทิดทูลสถาบัน พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ความรู้และเสริมสร้างให้กับกำลังพล และครอบครัว ตลอดจนขยายผลไปสู่ประชาชนโดยทั่วไป นโยบายด้านกำลังพลให้มีการบริหารจัดการกำลังทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพ มีมาตรฐาน โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยเฉพาะการจัดสวัสดิการให้กับกำลังพลชั้นผู้น้อยและครอบครัว ผบ.หน่วยต้องติดตามกำกับดูแล โดยมุ่งเน้นนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการกำลังพล ด้านการข่าว กำหนดมาตรการต่อต้านการข่าวกรองในเชิงรับและเชิงรุก เน้นย้ำผู้บังคับบัญชาทุกระดับกวดขันวินัยและสร้างจิตสำนึก ตรวจสอบประวัติ พฤติการณ์ และทัศนคติของกำลังพลทั้งก่อนบรรจุ และระหว่างการรักษาการ ตลอดจนการรวบรวมข่าวสารเกี่ยวกับบุคคลและกลุ่มบุคคลที่มีแนวโน้มจะเป็นภัยต่อความมั่นคง นอกจากนี้ให้ตรวจสอบและเฟื่องถึงต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสื่อสังคมออนไลน์ โดยต้องสร้างความตระหนักรู้ในสิ่งที่ถูกต้องให้แก่กำลังพล

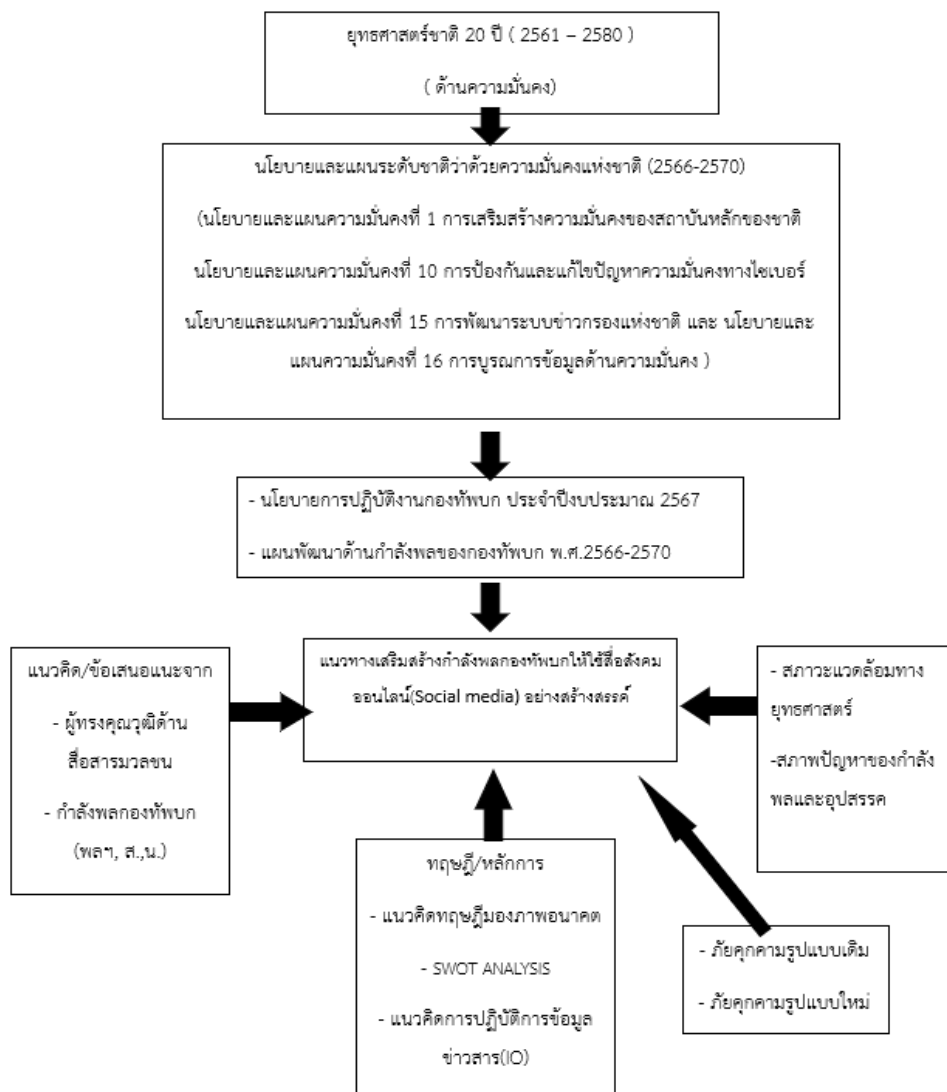
จากสภาพดังกล่าวข้างต้นกองทัพบก ควรให้ความสนใจในการวางกรอบ และแนวทางการปฏิบัติกับสื่อสังคมออนไลน์ ให้กับกำลังพลในองค์กรได้ถือปฏิบัติ เพื่อให้สามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างสร้างสรรค์ โดยสร้างความตระหนักให้กำลังพล ได้รู้เท่าทันภัยคุกคามที่แอบแฝงมากับข่าวสารในสื่อสังคมออนไลน์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกำลังพลกองทัพบก
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์
3. เพื่อเสนอแนวทางเสริมสร้างให้กำลังพลกองทัพบกใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างสร้างสรรค์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic research) ตามแนวทางที่วิทยาลัยการทัพบกกำหนด ด้วยวิธีการศึกษาเชิงเอกสาร ค้นหาข้อมูลจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ขอบเขตการศึกษา

การศึกษามุ่งเน้นไปที่กำลังพลกองทัพบก ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านความมั่นคงและนโยบายการปฏิบัติงานกองทัพบก ประจำปีงบประมาณ 2567 โดยมีระยะเวลาในการวิจัย ตั้งแต่ ธันวาคม 2566 - มิถุนายน 2567

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้ทั้งแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ และแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่

- 3.1 ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561-2580
- 3.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
- 3.3 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.2562-2565
- 3.4 ยุทธศาสตร์การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ พ.ศ.2560-2564
- 3.5 แผนปฏิบัติราชการกองทัพบก

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล และพัฒนาข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา โดยใช้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางในการนำไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไป

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ธ.ค. 66	ม.ค. 67	ก.พ. 67	มี.ค. 67	เม.ย. 67	พ.ค. 67	มิ.ย. 67
1. เลือกเรื่องและกำหนดหัวข้อการวิจัย	←→						
2. สอบการนำเสนอโครงร่างเอกสารวิจัย		←→					
3. ศึกษาค้นคว้าที่มาของปัญหา		←→	←→				
4. การวิเคราะห์, สังเคราะห์ข้อมูล				←→			
5. การสรุปผลการวิจัย					←→		
6. การนำเสนอผลการวิจัย						←→	
7. จัดทำรูปเล่ม							←→

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. กองทัพบกได้แนวทางเสริมสร้างการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ให้กับกำลังพล
2. ได้ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์
มากำหนดเป็นมาตรการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกำลังพลของกองทัพบก
3. กำลังพลของกองทัพบกใช้สื่อสังคมออนไลน์ เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และกองทัพบก

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

เพื่อให้เข้าใจถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ของกำลังพลกองทัพบก

สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกำลังพลกองทัพบก โดย
พิเชียรรัฐ ภารณ์นิത്യ ,พ.อ. (2564) มีดังนี้

1. การแสดงความคิดเห็นส่วนบุคคลที่ไม่เหมาะสมผ่านสื่อสังคมออนไลน์
เนื่องจากขาดวิจารณญาณ ขาดจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อหน่วยงานและสังคม เช่น
การแสดงความคิดเห็นประเด็นการเมือง หรือสังคมในลักษณะที่ไม่เหมาะสม ใช้ถ้อยคำไม่
สุภาพ สร้างความแตกแยกในสังคม
2. การเผยแพร่ข้อมูลความลับของทางราชการผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ การ
แชร์ที่ตั้งหน่วยทหาร การถ่ายภาพอาคารสถานที่ที่มีชั้นความลับ เช่น คลังอาวุธ ยุทธภัณฑ์
การฝึกหรือการใช้อาวุธที่มีชั้นความลับ
3. การเผยแพร่ข้อมูลพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น ถ่ายภาพ
การแต่งกายเครื่องแบบไม่ถูกต้องตามระเบียบ การถ่ายภาพ หรือวิดีโอสั้นแสดงกริยา
ท่าทางไม่สำรวมขณะสวมเครื่องแบบ
4. การร้องเรียน ร้องทุกข์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น การเรียกร้องความเป็น
ธรรมในเรื่องสิทธิ สวัสดิการ การถูกครุฝึกหรือผู้บังคับบัญชาสั่งโทษ
5. การเผยแพร่ ส่งต่อข้อมูล ข้อความ ข่าวสารที่เป็นเท็จ ไม่เหมาะสม ที่ได้รับมา
จากผู้อื่นผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยไม่ตรวจสอบวิเคราะห์อย่างขาดวิจารณญาณ และ
จิตสำนึกรับผิดชอบต่อ
6. ใช้เวลามากเกินไป และใช้เวลาไม่เหมาะสมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น
ใช้สื่อสังคมออนไลน์ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ ใช้สื่อสังคมออนไลน์ในห้วงเวลาที่กำหนดให้
หลับนอน

กฎหมายและแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกำลังพลกองทัพบก
ได้แก่

1. ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 326 การใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สาม และทำให้เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น
หรือถูกเกลียดชัง จะมีความผิดฐาน หมิ่นประมาท มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน
20,000 บาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ

มาตรา 328 ถ้าเป็นการหมิ่นประมาทโดยการโฆษณา ไม่ว่าจะใช้ภาพ หรือ
ตัวอักษร หรือ บันทึกเสียง หรือบันทึกภาพ หรือปาฐกถาด้วยวิธีใด ๆ จะมีโทษจำคุก
ไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 200,000 บาท อย่างไรก็ตาม สำหรับกฎหมายหมิ่นประมาทนี้
ยังมีข้อจำกัดตรงที่การตัดสินว่ามีความผิด หรือไม่นั้น จะต้องพิจารณาด้วยว่าถ้อยคำที่ใช้
กลั่นแกล้งล้อเลียนกันนั้นสามารถเป็นจริงได้หรือไม่ หากล้อเลียน กันด้วยข้อความที่เป็นไป
ไม่ได้ หรือถ้อยคำที่ใช้ไม่ถึงขนาดทำให้ผู้อื่นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง ก็จะไม่
เป็นความผิด

มาตรา 392 ผู้ที่ทำให้ผู้อื่นเกิดความกลัว ตกใจ โดยการขู่เข็ญ มีโทษจำคุกไม่เกิน
1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 397 หากรังแก ช่มเหง คุกคามผู้อื่น หรือทำให้ได้รับความอับอาย หรือ
เดือดร้อน รำคาญ มีโทษปรับไม่เกิน 5,000 บาท

2. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่ทำให้
ระบบ คอมพิวเตอร์ไม่สามารถทำงานตามคำสั่งที่กำหนดไว้หรือทำให้การทำงานผิดพลาด
ไปจาก คำสั่งที่กำหนด หรือ ใช้วิธีการใด ๆ เข้าล่วงรู้ข้อมูล แก้ไข หรือทำลายข้อมูลของ
บุคคลอื่นในระบบคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ หรือใช้ ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อเผยแพร่
ข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จหรือมีลักษณะลามกอนาจาร ก่อให้เกิดความเสียหาย
กระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ โดยมีความผิดและบทลงโทษตาม
พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ดังนี้

มาตรา 5 เข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะและ
มาตรการ นั้น มิได้มีไว้สำหรับตนโดยมิชอบ โทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน โทษปรับไม่เกิน
10,000 บาท

มาตรา 6 ล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์โทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี โทษปรับไม่เกิน 20,000 บาท

มาตรา 7 เข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ โทษจำคุกไม่เกิน 2 ปีโทษปรับไม่เกิน 40,000 บาท

มาตรา 8 การดักข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยมิชอบด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โทษจำคุกไม่เกิน 3 ปีโทษปรับไม่เกิน 60,000 บาท

มาตรา 9 ทำให้เสียหาย ทำลาย แก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่น โดยมิชอบโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปีโทษปรับไม่เกิน 100,000 บาท

มาตรา 10 ทำให้ระบบคอมพิวเตอร์ไม่สามารถทำงานได้ตามปกติโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปีโทษปรับไม่เกิน 100,000 บาท

มาตรา 11 การส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์รบกวนการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่นโดยปกติสุข หรือ Spam mail โทษจำคุกไม่มี โทษปรับไม่เกิน 100,000 บาท

มาตรา 12 กระทบผิดมาตรา 9 หรือมาตรา 10 (1) ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน โทษจำคุกไม่เกิน 10 ปีโทษปรับไม่เกิน 200,000 บาท (2) กระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ/เศรษฐกิจ โทษจำคุก 3 ปีถึง 15 ปีโทษปรับ 60,000 - 300,000 บาท (3) เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ชีวิต โทษจำคุก 10 ปีถึง 20 ปีโทษปรับไม่มี

มาตรา 13 การจำหน่ายชุดคำสั่งที่จัดทำขึ้นเพื่อไปใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด โทษจำคุกไม่เกิน 1 ปีโทษปรับไม่เกิน 20,000 บาท

มาตรา 14 การใช้ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อทำความผิด หรือการปลอมแปลงข้อมูลหรือ เผยแพร่เนื้อหาอันไม่เหมาะสม โทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี โทษปรับไม่เกิน 100,000 บาท

มาตรา 15 ผู้ให้บริการ (ISP) จงใจสนับสนุนหรือยินยอมให้มีการกระทำความผิด โทษจำคุก ไม่เกิน 5 ปีโทษปรับไม่เกิน 100,000 บาท

มาตรา 16 การติดต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เป็นภาพผู้อื่น (ถ้าสุจริตไม่มีความผิด) โทษจำคุก ไม่เกิน 3 ปีโทษปรับไม่เกิน 60,000 บาท

มาตรา 17 ผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ นอกพระราชอาณาจักรและ (1) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนไทย และรัฐบาลแห่งประเทศที่ความผิดได้เกิดขึ้น หรือผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษ หรือ (2) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนต่างด้าว และ

รัฐบาลไทย หรือคนไทยเป็นผู้เสียหาย และ ผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษจะต้องรับโทษ ภายในราชอาณาจักร

3. แนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกองทัพบก (กรมยุทธการทหารบก,2562)

กองทัพบกได้กำหนดแนวทางในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เหมาะสมของกองทัพบก ในลักษณะ ย้ำเตือนการใช้สื่อสังคมออนไลน์ให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง เป็นมาตรการต่อต้านข่าวกรองในการป้องกันการรวบรวมข้อมูลบุคคลจากฝ่ายตรงข้าม รวมถึงข้อมูลสำคัญ เช่น พื้นที่ปฏิบัติการ ที่ตั้งหน่วย ยุทโธปกรณ์ เป็นต้น ไปใช้ในการปฏิบัติการทางทหารต่อฝ่ายเรา ป้องกันข้อมูลที่เป็นความลับของทางราชการถูกเผยแพร่ หรือ ส่งต่อ ป้องกันการนำข้อมูลไปบิดเบือนสร้างความเข้าใจผิดในสังคม โดยไม่ได้จำกัดสิทธิการใช้งานในฐานะประชาชนบุคคลธรรมดาแต่อย่างใด

การใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกองทัพบก มีความมุ่งหมาย คือ เพื่อให้หน่วยราชการ ภายใน กองทัพบก และกำลังพลของ กองทัพบก ตระหนักถึง หน้าที่และความรับผิดชอบ ตลอดจนข้อห้ามในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ผ่านอินเทอร์เน็ต เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทาง ให้ หน่วยราชการภายใน กองทัพบก และกำลังพลของ กองทัพบก ครอบครัว และบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีความระมัดระวังในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อ กองทัพบก รวมถึงสิทธิความเป็นส่วนตัวของกำลังพลของกองทัพบก และเพื่อใช้เป็น มาตรการในการรักษาความปลอดภัย มิให้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการรั่วไหลผ่าน ช่องทาง สื่อสังคมออนไลน์ไปสู่สาธารณะ โดยขอบเขตแนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ของกองทัพบก จะครอบคลุมคำแนะนำในการเผยแพร่ข้อมูลทั้งที่เป็นของหน่วยราชการ ภายใน กองทัพบก และ/หรือ ของกำลังพลของ กองทัพบก ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในทุก ช่องทาง

การใช้สื่อสังคมออนไลน์สำหรับหน่วยราชการภายใน กองทัพบก หน่วยราชการ ภายใน กองทัพบก สามารถสร้างเว็บไซต์ หรือหน้าเพจบนสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อ ประชาสัมพันธ์ ภารกิจของหน่วย และการบริการประชาชน การเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อ สังคมออนไลน์ของ หน่วยราชการภายใน กองทัพบก สามารถกระทำได้ในประเด็นเนื้อหา เพื่อการประชาสัมพันธ์ ของหน่วย และการบริการประชาชนที่อยู่ในความรับผิดชอบของ หน่วย การชี้แจงผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของหน่วยราชการภายในกองทัพบก สามารถ กระทำได้ในประเด็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับ การปฏิบัติงานประจำ หรือภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

ให้ปฏิบัติ และเป็นข้อเท็จจริงที่มีหลักฐาน ยืนยัน สามารถตรวจสอบได้ โดยหัวหน้าส่วนราชการตั้งแต่ชั้นผู้บังคับการกรมหรือเทียบเท่าขึ้นไปหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ให้ข่าวราชการ ข้อมูลที่ห้ามหน่วยราชการภายในกองทัพบก เผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ มีดังนี้(1) ข้อมูลที่มีเนื้อหาพาดพิงหรือส่งผลในทางลบต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (2) ข้อมูลที่กระทบต่อความมั่นคงของ ประเทศ หรือความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (3) ข้อมูลที่มีเนื้อหาในลักษณะยั่วยุ บิดเบือน โฆษณาชวนเชื่อทางการเมือง หรือก่อให้เกิดความแตกแยกในสังคม (4) ข้อมูลความลับทาง ราชการ เอกสารที่ระบุชั้นความลับตั้งแต่ลับขึ้นไป รวมถึงข้อมูลกำลังพล ยุทธโศปกรณ์ และ งบประมาณ ยกเว้นการเผยแพร่ข้อมูลที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือคำสั่ง ที่กำหนดให้ ต้องมีการเผยแพร่หรือประกาศให้ทราบ (5) บริเวณพื้นที่ที่เป็นความลับทางราชการ เช่น ที่ตั้ง ทางทหาร ที่ตั้งการวางกำลังของหน่วยปฏิบัติการทางทหาร หรือพื้นที่อันไม่สมควรเปิดเผย ตลอดจนพื้นที่ที่กองทัพบก หรือหน่วยราชการภายในกองทัพบกกำหนดห้าม รวมทั้งข้อมูลตำแหน่งที่ตั้งที่ระบุตำแหน่งพิกัด เป็นต้น (6) วิดีโอ ภาพเคลื่อนไหวที่เป็นความลับของทางราชการ เช่น บันทึกการประชุม บันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ยุทธการ รวมทั้งข้อมูลนำไปสู่การระบุตำแหน่งพิกัด เป็นต้น (7) ข้อมูลการกระทำหรือสนับสนุนการกระทำที่ผิดกฎหมาย (8) ข้อมูลที่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา (9) ข้อมูลที่มีเนื้อหาของการใช้ความรุนแรง และดูหมิ่นต่อบุคคลหรือองค์กร (10) ข้อมูลส่วนบุคคล หรือข้อมูลที่มีเนื้อหาเป็นภัยคุกคามต่อ บุคคล หรือกลุ่มคน (11) ข้อมูลที่มีเนื้อหาลามกอนาจาร (12) ข้อมูลที่ไม่ได้ตรวจสอบ ข้อเท็จจริง หรือไม่มีหลักฐานยืนยัน (13) ข้อมูลที่เป็นภัยคุกคามต่อระบบสารสนเทศและ เครือข่าย ได้แก่ โปรแกรมไม่พึงประสงค์ (Malware) ทุกประเภท

การใช้สื่อสังคมออนไลน์สำหรับกำลังพลของกองทัพบก ได้แก่ การสร้างเว็บไซต์หรือหน้าเพจเป็นการส่วนตัวบนสื่อสังคมออนไลน์ให้ระมัดระวังการแสดงผลออก ถึงความเป็นทหาร หรือพาดพิงกับหน่วยราชการภายในกองทัพบก เช่น การแสดงตัวตน โดยเปิดเผยยศ ตำแหน่ง และหน้าที่ การแสดงรูปภาพการแต่งเครื่องแบบบนสื่อสังคมออนไลน์ และบัญชี ผู้ใช้งาน (Account) ระมัดระวังการแสดงความคิดเห็นส่วนตัวในฐานะกำลังพลของกองทัพบก ผ่านสื่อสังคมออนไลน์อันอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการกิจของกองทัพบก องค์กรอื่น และบุคคลใด การชี้แจงข้อเท็จจริงผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของกำลังพล ให้กระทำผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของหน่วยราชการภายในกองทัพบก เท่านั้น และประเด็นเนื้อหา

ต้อง อยู่ในขอบเขตที่อยู่ในความรับผิดชอบ และเป็นข้อเท็จจริงที่มีหลักฐานยืนยัน สามารถตรวจสอบได้ข้อมูลที่ห้ามกำลังเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ มีลักษณะเดียวกันกับที่กำหนดเป็นข้อห้ามของหน่วยราชการภายในกองทัพบก การส่งข้อมูลทางราชการที่มีชั้นความลับ ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ ต้องไม่ขัดต่อระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544 โดยเข้ารหัสไฟล์ทุกครั้ง และห้ามส่งไฟล์ข้อมูล ที่เข้ารหัส ในช่องทางเดียวกับรหัสผ่าน การแสดงความคิดเห็นเป็นการส่วนตัวผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ควรใช้ถ้อยคำที่สุภาพ และแสดงออกถึงความเป็นสุภาพชน หลีกเลี่ยงการใช้สื่อ สังคมออนไลน์ในเรื่องส่วนตัวในเวลาราชการ

การปฏิบัติเมื่อกำลังพลของกองทัพบก ตรวจพบข้อมูลที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมหรือผิดกฎหมายในสื่อสังคมออนไลน์ได้แก่ แจ้งเจ้าหน้าที่ข้อมูลข่าวสารของหน่วยราชการ หรือรายงานผู้บังคับบัญชา เพื่อเก็บหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมหรือผิดกฎหมาย ได้แก่ ที่อยู่ (Address) หรือยูอาร์แอล (URL) ของข้อมูลฯ รวมทั้งบันทึกหน้าจอหรือถ่ายภาพข้อความที่ปรากฏที่อยู่ หรือยูอาร์แอล (URL) ทั้งหมด และส่งให้ ศูนย์ไซเบอร์กองทัพบก ดำเนินการต่อไป ไม่เผยแพร่ หรือส่งต่อข้อมูลที่มีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ไม่วิจารณ์ หรือแสดงความคิดเห็นใดๆ ต่อข้อมูลที่มีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม กรณีตรวจพบข้อมูลที่เข้าข่าย ผิดกฎหมาย ไม่ส่งต่อข้อมูลไปยังผู้อื่นในทุกกรณี เพื่อป้องกันการถูกกล่าวหาว่ามีส่วนร่วมใน การกระทำความผิด

ปัจจัยเกี่ยวข้องที่ส่งผลต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์

องค์ประกอบของทักษะการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ (มนัสธนนท์ เอกโกคววัฒน์, วิทยากรชำนาญการ)

การรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ไม่ใช่เพียงการเข้าใจเนื้อหาที่ปรากฏในสื่อเท่านั้น แต่เป็น ความสามารถในการวิเคราะห์วิพากษ์ประเมินความน่าเชื่อถือ ให้คุณค่าของสื่อสังคมออนไลน์และเลือกใช้อย่างเหมาะสมมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของความตระหนักต่อผลกระทบที่จะตามมาจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์เสมอ ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะผู้รับสารเพียงอย่างเดียว หรือเป็นผู้สร้างเนื้อหาสารก็ตาม องค์ประกอบของ ทักษะที่จำเป็นต่อการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ประกอบด้วย (1) ความตระหนัก หมายถึง การที่บุคคลมีความสามารถรับรู้อย่างมีสติเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของตนเองและผลกระทบของสื่อสังคมออนไลน์ (2) เข้าใจ หมายถึง การที่บุคคลสามารถเข้าใจธรรมชาติและสภาพของความเป็นสื่อสังคมออนไลน์และเข้าใจว่าข้อมูลต่าง ๆ ถูกสร้างขึ้นและนำเสนอด้วยเจตนาเสมอ (3) วิเคราะห์ หมายถึง การที่บุคคลสามารถแยกแยะองค์ประกอบของสื่อตีความนัยยะที่แฝงอยู่ในสารให้ทราบจุดประสงค์และกลุ่มเป้าหมายของสารนั้น (4) ประเมิน หมายถึง การที่บุคคลสามารถประเมินคุณค่าของสื่อสังคมออนไลน์ความน่าเชื่อถือ สามารถเชื่อมโยงเนื้อความในสื่อสังคมออนไลน์กับบริบทอื่น ๆ เช่น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง ค่านิยม ฯลฯ (5) การใช้สื่อสังคมออนไลน์ หมายถึง การที่บุคคลสามารถสร้างเนื้อหาและ/หรือเผยแพร่ เนื้อหา ในสื่อสังคมออนไลน์ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

หลักการและแนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์ อย่างสร้างสรรค์ มี 3 หลักการดังนี้

1. หลักการและแนวปฏิบัติทั่วไป

1.1 หน่วยงานภายใน บุคลากรสามารถแสดงชื่อผู้ใช้งานในโลกออนไลน์เพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับติดต่อสื่อสารระหว่างกัน แต่ต้องแยกแยะให้ชัดเจนว่าข้อความใดเป็น “ข่าวประชาสัมพันธ์” ข้อความใดเป็น “ความคิดเห็น” “ความคิดเห็นส่วนบุคคล” “การแลกเปลี่ยนข่าวสารส่วนตัว” “การเผยแพร่ข่าวสารเรื่องงาน” หรืออื่นๆ และความคิดเห็นดังกล่าวควรคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะด้วย

1.2 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในนามของหน่วยงาน ผู้เผยแพร่ต้องแสดงตำแหน่งหน้าที่ สังกัดให้ชัดเจน เพื่อความน่าเชื่อถือ และเพื่อให้ผู้ที่ติดตามสามารถใช้ดุลพินิจในการติดตามได้

1.3 พึงระมัดระวังการใช้ถ้อยคำและภาษา ที่อาจเป็นการดูหมิ่น หรือ หมิ่นประมาทบุคคลอื่นและควรใช้ภาษาให้ถูกต้อง สุภาพ สร้างสรรค์

1.4 พึงงดเว้นการโต้ตอบ ด้วยความรุนแรง กรณีบุคคลอื่นมีความคิดเห็นที่แตกต่าง การละเว้นไม่โต้ตอบจะทำให้ความขัดแย้งไม่บานปลายจนหาที่สิ้นสุดไม่ได้

1.5 พึงงดเว้นการใช้สื่อสังคมวิพากษ์ วิจาร์ณ ตลอดจนแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เป็นข้อมูลภายในองค์กร หรืออาจส่งผลกระทบต่อองค์กรได้

1.6 พึงใช้รูปแสดงตัวตนที่แท้จริง และพึงงดเว้นการน ารูปบุคคลอื่น รูปบุคคลสาธารณะ มาแสดงว่าเป็นรูปของตนเอง เว้นแต่เป็นสื่อสังคมในนามบุคคล

1.7 องค์กร หรือ แผนงานที่สังกัด อาจใช้รูปสัญลักษณ์ เครื่องหมายแสดงสังกัดได้ แต่ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมในการใช้งาน

1.8 พึงระมัดระวังข้อความที่ส่งผลกระทบต่อเด็ก สตรี หรือ ละเมิดสิทธิมนุษยชน

1.9 การใช้สื่อสังคมที่แสดงสังกัด หน่วยงานภายใน ควรแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบก่อนทุกครั้ง

2. หลักการส่งต่อข้อมูล

2.1 ควรส่งข้อมูลข่าวสารเฉพาะบุคคลที่รู้จัก แสดงตัวตน ตำแหน่ง หน้าที่การงาน สถานะที่ชัดเจนเท่านั้น

2.2 ละเว้นการส่งข้อมูลที่เป็นข่าวลือ ข่าวไม่ปรากฏที่มา หรือเป็นเพียงการคาดเดา

2.3 งดเว้นการส่งต่อข้อความเกี่ยวข้องกับสถาบันทุกกรณี ยกเว้น ข้อความนั้นๆ เป็นที่เผยแพร่ต่อสาธารณะแล้ว

2.4 พึงระลึกเสมอว่า การส่งต่อข้อความที่เป็นเท็จ หรือ ข้อความที่เจ้าของมีความประสงค์กระจายข่าวสร้างความสับสน วุ่นวายในบ้านเมือง เท่ากับตกเป็นเครื่องมือของบุคคลเหล่านั้น

2.5 ควรงดเว้นการส่งต่อข้อความเรื่องบุคคลเสียชีวิต เว้นเสียแต่ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว

2.6 การส่งต่อข้อความเชิญชวนไปร่วมชุมนุม หรือ กระทำกิจกรรมทางสังคมใดๆ ต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงให้แน่ชัดเสียก่อน

3. หลักการรับผิดชอบ

3.1 ควรแสดงความรับผิดชอบ ด้วยการขอโทษ แสดงความเสียใจทันที เมื่อรู้ว่ามี การเผยแพร่ข้อมูลที่ผิดพลาดหรือกระทบต่อบุคคลอื่น

3.2 กรณีการส่งต่อข้อความข่าวลือ หรือ ข่าวเท็จ ต้องแก้ไขข้อความนั้นโดยทันที หากสามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ พึงแสดงข้อเท็จจริงให้เป็นที่ประจักษ์

แนวทางการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ มีองค์ประกอบดังนี้

1. การเข้าถึง (Access) คือ การได้รับสื่อประเภทต่างๆ ได้อย่างเต็มที่และรวดเร็ว สามารถรับรู้และเข้าใจเนื้อหาของสื่อประเภทต่างๆ ได้อย่างเต็มความสามารถ พร้อมทั้งทำความเข้าใจความหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยวิธีการ อ่านเนื้อหาจากสื่ออื่นๆ และทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ หาที่มาของข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่หลากหลาย เลือกคัดกรองข้อมูล ประเภทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

2. การวิเคราะห์ (Analyze) คือ การตีความเนื้อหาสื่อตามองค์ประกอบและแบบฟอร์มของสื่อแต่ละประเภทว่าสิ่งที่สื่อนำเสนอ นั้นส่งผลกระทบต่อสังคม การเมืองหรือเศรษฐกิจโดยใช้พื้นฐานความรู้เดิมและประสบการณ์ในการคาดการณ์ถึงผลที่จะเกิดขึ้น โดยอาจใช้วิธีการวิเคราะห์เปรียบเทียบ การแยกองค์ประกอบย่อยต่างๆ หรือการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเหตุและผล การทำความเข้าใจเนื้อหาบริบทที่ต้องการสื่อ เช่น ใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมเพื่อทำนายผลที่จะเกิด ตีความเนื้อหาโดยใช้หลักการวิเคราะห์พื้นฐาน ใช้กลวิธีต่างๆ ได้แก่การเปรียบเทียบ/หาความแตกต่าง/ข้อเท็จจริง/ความคิดเห็นเหตุและผลการลำดับความสำคัญ ใช้ความรู้เกี่ยวกับบริบททางประวัติศาสตร์ การเมือง เศรษฐกิจเป็นพื้นฐานของการสร้างสรรค์และตีความหมาย

3. การประเมินค่าสื่อ (Evaluate) เป็นผลจากการวิเคราะห์สื่อที่ผ่านมาทำให้สามารถที่จะประเมินเนื้อหาที่มีคุณค่าต่อผู้รับสารมากน้อยเพียงใด สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้รับสารในด้านใดได้บ้าง คุณค่าที่เกิดขึ้นเป็นคุณค่าที่เกิดขึ้นทางใจ อารมณ์ความรู้สึก หรือมีคุณค่าทางศีลธรรม จรรยาบรรณ สังคม วัฒนธรรมหรือประเพณี ความสามารถในการประเมินเนื้อหา โดยสร้างความเกี่ยวข้องของเนื้อหา กับประสบการณ์ พร้อมเสนอความเห็นในแง่มุมที่หลากหลาย

4. การสร้างสรรค์ (Create) การเรียนรู้สื่อ รวมถึงการพัฒนาทักษะ การสร้างสื่อในแบบฉบับของตนเองขึ้นมา เมื่อมีความรู้ความเข้าใจสามารถวิเคราะห์วิจารณ์ ประเมินค่าสื่อได้อย่างถ่องแท้แล้ว ทุกคนจะต้องวางแผน เขียนบท ค้นคว้าข้อมูลเนื้อหาประกอบความสามารถในการสร้างสรรค์ (หรือสื่อสาร) เนื้อหาโดยการเขียนบรรยายความคิดใช้คำศัพท์ เสียงหรือการสร้างภาพให้มีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างสร้างสรรค์นั้น สามารถสรุปได้ว่ากองทัพบกได้กำหนดแนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกองทัพบกไว้ให้กำลังพลและหน่วยได้ยึดถือโดยสอดคล้องและครอบคลุมหลักการและปัจจัยสำคัญบางส่วนแล้ว แต่ยังขาดการส่งเสริมให้กำลังพลมีทักษะการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ และการพัฒนาทักษะการสร้างสื่อสังคมออนไลน์ให้กับกำลังพล

วิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์

เพื่อให้เข้าใจ ปัญหาและแก้ไขปัญหาได้ถูกต้อง โดยการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ตามกรอบ STEEP-M จะมีผลกระทบ เกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ของกำลังพลกองทัพบกอย่างไรนั้น มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านสังคม สังคมไทยมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีโครงสร้างแบบหลวมๆ เป็นสังคมที่มีลักษณะเฉพาะ รักอิสระ ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดั่งงาม มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง ทว่าในปัจจุบันสังคมไทยและสังคมโลกเข้าสู่ยุคโลกไร้พรมแดน/เป็นสังคมเชื่อมโยง มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วไม่แน่นอน สับสน มีการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์เป็นจำนวนเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในค่านิยม วิธีการดำเนินชีวิตบางประการทั้งในเมืองและชนบท ไม่เว้นแม้แต่หน่วยทหารเองที่รับเอาความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและได้สร้างผลกระทบต่อกำลังพลในหลายๆ ด้าน ดังนั้นจึงเป็นโอกาสสำคัญในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการปฏิบัติการ เสนาสนเทศ เพื่อสะท้อนให้กำลังพลกองทัพบกได้คำนึงถึง แบบธรรมเนียมวินัยทหาร และ วัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทยได้

2. ด้านเทคโนโลยี แนวโน้มจะเห็นได้ว่าเทคโนโลยีการสื่อสารพัฒนาอย่างก้าวล้ำ เพิ่มขีดความสามารถของเครือข่าย การปรับปรุง พัฒนาโปรแกรม รวมทั้งการพัฒนา

ขีดความสามารถของคอมพิวเตอร์และมือถือให้มีประสิทธิภาพ และการใช้งานได้หลากหลาย ใช้งานได้ง่ายขึ้น ทำให้เกิดความท้าทายในหลายมิติที่เป็นโอกาส ได้แก่ การอำนวยความสะดวกในการกระจายข่าวสารทางราชการได้อย่างรวดเร็วผ่าน Application ที่มีใช้งานแบบไม่มีค่าใช้จ่าย และการสืบค้นข้อมูล การถ่ายทอดองค์ความรู้ประสบการณ์ในด้านต่างๆได้อย่างรวดเร็ว แต่อุปสรรคที่เกิดขึ้นก็มีเช่นเดียวกัน เช่น การก่อกองอาชญากรรมทางไซเบอร์ การละเมิดสิทธิมนุษยชน การใส่ร้าย การส่งต่อข้อมูลข่าวสารที่ไม่เป็นจริง รวมถึงการแสดงความคิดเห็นที่สร้างความแตกแยกในสังคม

3. ด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจภายในประเทศในปัจจุบัน มีปัจจัยของการนำสื่อสังคมออนไลน์ไปใช้เป็นช่องทางในการประกอบอาชีพเพิ่มมากขึ้น การส่งเสริมเทคโนโลยีและ นวัตกรรมเพื่อต่อยอดการพัฒนาประเทศตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ในหลากหลายภาคส่วนและอาชีพ การค้าขายทางออนไลน์ การมีช่องทางสื่อส่วนตัว เพื่อให้มีผู้เข้ามารับชมและได้รายได้จากการโฆษณาได้ส่งผลกระทบต่อกำลังพลกองทัพบก โดยมีแนวโน้มที่กำลังพลจะให้ความสนใจใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ และเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพเสริมผ่านสื่อสังคมออนไลน์สร้างรายได้ให้กับกำลังพลและครอบครัว ในขณะเดียวกันนั้น การแข่งขันผลิตภัณฑ์สื่อ เพื่อให้ดึงดูดความสนใจของผู้เข้าชม อาจเสี่ยงให้กำลังพลต้องแสดงออกทางสื่ออย่างไม่เหมาะสมได้

4. ด้านสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศอย่างรุนแรงส่งผลให้เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติและกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งกองทัพบกเองเป็นหน่วยงานทหารที่มีหน้าที่ให้การช่วยเหลือประชาชน กองทัพบกสามารถใช้ช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ในการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นได้รวมทั้งใช้ในการประชาสัมพันธ์ ติดต่อ ประสานงาน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างทันท่วงที

5. ด้านการเมือง ปัจจุบันการเมืองในระดับโลก ภูมิภาค และภายในประเทศ เต็มไปด้วยความขัดแย้งทางการเมือง ส่งผลกระทบต่อการดำเนินนโยบายต่างๆของกองทัพบก ซึ่งภายในกองทัพบกหรือหน่วยงานทหารเอง ก็มีกำลังพลที่บิดเบือนข้อมูลข่าวสารทางการเมือง สร้างความเกลียดชังแก่หมู่คณะ ดังนั้นหากมองถึงโอกาสในการแก้ปัญหาทางการเมืองที่เกิดขึ้น กำลังพลกองทัพบกอาจใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการปฏิบัติการข่าวสาร

เพื่อปลูกฝังอุดมการณ์รักชาติ สร้างความสมัครสมานสามัคคีของคนในชาติ หรือสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง

6. ด้านการทหาร ท่ามกลางการเสริมศักยภาพของมหาอำนาจและมิตรประเทศด้านการทหาร กองทัพบกได้กำหนดวิสัยทัศน์ว่า กองทัพบกภายในปี 2579 จะเป็นกองทัพบกที่มีศักยภาพ ทันสมัย เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน และเป็นหนึ่งในกองทัพบกชั้นนำของภูมิภาค ขณะเดียวกันกองทัพบกไทยและกองทัพบกได้จัดทำยุทธศาสตร์ทหาร 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) และยุทธศาสตร์กองทัพบก 20 ปี(พ.ศ.2560-2579) ซึ่งครอบคลุมในส่วนประเด็นยุทธศาสตร์การพิทักษ์รักษาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ การเสริมสร้างศักยภาพและความพร้อมของกองทัพบกเพื่อการป้องกัน การสนับสนุนการปฏิบัติการรักษาดูแลรักษาความมั่นคงภายใน การสนับสนุนการพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน การเสริมสร้างความร่วมมือด้านการทหารกับต่างประเทศ และการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรในการป้องกันประเทศ จึงเป็นโอกาสสำคัญในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ให้ตอบสนองต่อภารกิจของกองทัพบก โดยในปัจจุบันหน่วยงานทหารหลายหน่วยงานมีการนำ สื่อสังคมออนไลน์เข้ามาใช้ในการทำงานมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารกันระหว่างผู้ร่วมงาน การประสานกันระหว่างหน่วยงาน การรายงานข้อมูล ข่าวสาร ภาพถ่าย ต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ ทันเวลา และให้มีความเข้าใจที่ตรงกัน อย่างรวดเร็ว แต่ภัยคุกคามที่เกิดจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์คือข้อมูลข่าวสารทางราชการที่มีชั้นความลับ หากถูกส่งต่อโดยไม่มีการปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยทางเอกสารอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อกองทัพและประเทศชาติได้

ในส่วนของการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ ตามที่ผู้วิจัยได้หยิบยก STEEP-M ได้แก่ปัจจัยด้านสังคม,เทคโนโลยี,เศรษฐกิจ,สิ่งแวดล้อม,การเมือง,การทหาร สิ่งสำคัญประการหนึ่งก็เพื่อให้เห็นโอกาสที่กำลังพลกองทัพบกจะสามารถใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะทางเสริมสร้างให้กำลังพลกองทัพบกใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างสร้างสรรค์

การติดต่อสื่อสารในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นยุคใหม่ของการติดต่อสื่อสารที่ไร้พรมแดน สื่อสังคมออนไลน์ได้เข้ามามีบทบาทต่อสังคมไทยมากขึ้น ประชาชนโดยทั่วไป ภาครัฐ และภาคเอกชนต่างก็ได้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อสนับสนุนการติดต่อสื่อสารและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของตน ทั้งที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ ในการนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ อาจมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน แต่โดยรวมแล้วการนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้นั้น ส่วนใหญ่เพื่อเป็นการส่งเสริมแนวความคิด สนับสนุนและขยายวิธีการสื่อสารและการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการเผยแพร่ให้ทั่วถึงมากขึ้น ซึ่งการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ได้ส่งผลกระทบต่อทั้งด้านบวกและด้านลบต่อบุคลากร กำลังพลกองทัพบก แนวทางเสริมสร้างให้กำลังพลกองทัพบกใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างสร้างสรรค์นั้น

ประการแรกคือ การสร้างเกราะป้องกันและแก้ไขปัญหา ที่เกิดจากการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ให้ลดลง ด้วยการเสริมสร้างให้กำลังพลกองทัพบกมีความรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ มีวิจารณญาณ ตระหนักและรู้เท่าทันถึงผลกระทบและภัยคุกคามที่แอบแฝงมากับสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ ไม่หลงเชื่อเนื้อหาที่ได้อ่าน ได้ยิน ได้ฟัง แต่สามารถคิดวิเคราะห์ สงสัยและรู้จักตั้งคำถามว่า สิ่งนั้นจริงหรือไม่จริง ใครเป็นคนให้ข้อมูล เขาต้องการสื่ออะไร หรือ มีจุดมุ่งหมายแอบแฝงหรือไม่ ในขณะที่เดียวกันต้องรู้เท่าทันตนเอง ด้วยว่า จะมีปฏิกริยาอย่างไรต่อข้อมูลที่ได้รับ รู้สึกอะไร คิดอย่างไร และจะอย่างไรกับข้อมูลเหล่านั้นอย่างมีสติ เกิดการป้องกันตัวเองจากการถูกโน้มน้าว ชักจูง หรือบิดเบือนข้อเท็จจริง เมื่อได้วิเคราะห์และประเมินข้อมูลข่าวสาร ในสื่อสังคมออนไลน์อย่างรอบคอบ จะมีคำตอบที่ดีต่อการกระทำของตนเอง ว่าเข้าใจที่มาที่ไปของข้อมูล เหล่านั้นอย่างถูกต้องหรือไม่ จะแสดงความคิดเห็นต่อข้อมูลเหล่านั้นอย่างไร จะแชร์ต่อข้อมูลเหล่านั้นให้ผู้อื่นต่อไปหรือไม่และไม่ว่าจะมีปฏิกริยาต่อข้อมูลเหล่านั้นอย่างไรก็ตาม การรับรู้ผลกระทบที่อาจตามมาและพร้อม จะรับผิดชอบต่อผลกระทบเหล่านั้นแล้วใช่หรือไม่ และถ้าทุกคนรู้เท่าทันการใช้งานและรู้เท่าทันตนเอง โดยให้ยึดถือปฏิบัติตามแนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกองทัพบก(กรมยุทธการทหารบก,2562) รวมทั้งใช้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฯ และการกำหนดบทลงโทษทางวินัยอย่างชัดเจนสำหรับกำลังพลที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างไม่เหมาะสม

ประการที่สองคือ การพัฒนาทักษะสร้างสรรค์สื่อออนไลน์ คือส่งเสริมให้กำลังพล กองทัพบกสามารถสร้างเนื้อหาและ/หรือเผยแพร่ เนื้อหา ในสื่อสังคมออนไลน์ให้เกิด ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยพัฒนาทักษะให้กับ กำลังพลกองทัพบกสามารถสร้างสื่อในแบบฉบับของตนเองขึ้นมาได้ ทั้งนี้เมื่อ กำลังพล มีความรู้ความเข้าใจ สามารถวิเคราะห์ วิจาร์ณ และ ประเมินค่าสื่อได้อย่างถ่องแท้แล้ว จะต้อง สามารถวางแผน เขียนบท ค้นคว้าข้อมูลเนื้อหาประกอบ โดยการเขียน บรรยายความคิด เลือกใช้คำศัพท์ เสียงหรือการสร้างภาพให้มีประสิทธิภาพตาม วัตถุประสงค์ที่หลากหลาย สามารถสร้างสรรค์สื่อปลอดภัยและเป็นประโยชน์ที่ทำให้ทุก คนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ เช่น การให้ข้อมูลส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ให้ กองทัพบก, การให้ข้อมูลความรู้/การศึกษา/บันเทิงสันทนาการ , การสร้างความร่วมมือ ระหว่างกำลังพลกองทัพบก ภาคส่วนราชการอื่นๆรวมถึงพี่น้องประชาชน, การนำสื่อสังคม ออนไลน์ไปสร้างอาชีพและสร้างรายได้เสริมเลี้ยงตนเองและครอบครัว เป็นต้น

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง แนวทางเสริมสร้างให้กำลังพลกองทัพบกใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างสร้างสรรค์ วัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาสภาพปัญหาจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกำลังพลกองทัพบก เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ เพื่อเสนอแนวทางเสริมสร้างให้กำลังพลกองทัพบกใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างสร้างสรรค์ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยใช้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย และนำข้อมูลที่วิเคราะห์มาสังเคราะห์ ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารนั้น เกิดขึ้นได้อย่างอิสระจากบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือแม้จะเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความสนใจร่วมกันบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งสามารถจัดทำเนื้อหาและเผยแพร่ข้อมูลได้ทันทีทุกที่ ทุกเวลา สามารถดัดแปลงแก้ไข ปรับปรุง เนื้อหาได้ตามความเชื่อ ทศนคติและค่านิยมของตนเอง หรือแม้แต่บิดเบือนข้อมูลไปจากความเป็นจริง ข้อมูล ต่าง ๆ จึงสามารถถูกนำเสนอสู่สาธารณะได้โดยไม่ผ่านการพิจารณาถ่วงถ่วงข้อมูล ไม่มีผู้รับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นจากข้อมูลที่เผยแพร่ออกไป และแม้ว่าการนำเสนอข้อมูลในสื่อสังคมออนไลน์จะส่งผล กระทบร้ายแรงหรือมีผลทางกฎหมาย แต่การจัดการต่อปัญหาโดยใช้วิธีการระงับการเผยแพร่ นั้นก็ยังสามารถ ทำได้ยาก เพราะผู้ใช้งานสามารถสร้างชื่อผู้ใช้ใหม่ได้อย่างไม่จำกัดด้วยชื่อ และข้อมูลเท็จ ดังนั้น แนวทางเสริมสร้างให้กำลังพลกองทัพบกใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างสร้างสรรค์ จึงควรปรับที่ตัวกำลังพลผู้ใช้งานให้ตระหนักรู้ในผลกระทบที่จะเกิดต่อตนเองและสังคม เข้าใจสภาพความเป็นสื่อสังคมออนไลน์สามารถวิเคราะห์สิ่งที่ผู้อื่นนำเสนอและสิ่งที่ตนเองกำลังนำเสนอได้อย่างรอบคอบและถ่องแท้มีสติและวิจารณญาณในการเปิดรับข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์ โดยไม่ตกเป็นเหยื่อของข้อมูลข่าวสารในสื่อสังคมออนไลน์ที่เต็มไปด้วยผู้สร้างเนื้อหาสารตามแบบฉบับของตนเองอย่างอิสระเสรี

ความสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาในเรื่อง การใช้สื่อสังคมออนไลน์สาธารณะมีผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของกองทัพไทย โดย วีรวดี ชูชันธิน, พ.อ.(2560) พบว่า

ผลกระทบของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้านลบที่สำคัญ คือ การสร้างกระแสขัดแย้งทางความคิดในสังคม, การคุกคามผ่านสื่อออนไลน์, ปัญหาความสัมพันธ์ของคนในสังคม และเป็นเครื่องมือทางการเมืองในการโฆษณาชวนเชื่อก่อให้เกิดความวุ่นวายและความไม่สงบเรียบร้อยภายในประเทศ ซึ่งเสนอแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโดยการควบคุมการใช้งานของกำลังพลในกองทัพรวมถึงสร้างสามัญสำนึกในการใช้งานประกอบกับบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และกำหนดนโยบายในการเสริมสร้างความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

เปรียบเทียบกับวิธีปฏิบัติของกองทัพบราซิลและอังกฤษ มีดังนี้

1. กองทัพบราซิล ส่งเสริมให้กำลังพลใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อติดต่อกับบุคคลภายในครอบครัว แนวทางการแสดงความคิดเห็นด้านการเมืองในสื่อสังคมออนไลน์ของกองทัพบราซิล ไม่ได้ปิดกั้นการแสดงออกทางความคิดเห็นด้านการเมือง หากการแสดงความคิดเห็นนั้นไม่ขัดต่อระเบียบของกองทัพ แต่ด้วยความเสี่ยงการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ที่อาจกระทบความมั่นคง จึงกำหนดระเบียบข้อบังคับที่กำลังพลต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด คำแนะนำในการปฏิบัติในสื่อสังคมออนไลน์กองทัพบราซิล (ALARACT 058 2018) อ้างอิงระเบียบกองทัพบราซิล (AR 600320) ระบุว่า หลักปฏิบัติ คือ คิด พิมพ์ โพสต์ (Think, Type, Post) ทุกครั้งที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์กำลังพลทุกนายต้องตระหนักอยู่เสมอว่าตนเป็นตัวแทนของกองทัพบราซิล ทั้งในเวลาและนอกเวลาราชการ โดยการกล่าววาจาพิงผู้บังคับบัญชาในแง่ลบ, การเผยแพร่ข้อมูลความลับทางราชการ, การใช้เครื่องมือสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ที่นำมาซึ่งความเสียหาย หรือทำให้เกิดอันตรายต่อผู้อื่น เช่น การละเมิด(Harassment), การข่มเหง(Bullying), การติดตาม(Stalking), การเลือกปฏิบัติ(Discrimination) หรือการกระทำใดๆ ที่ก่อให้เกิดความแตกแยกในองค์กรอันแสดงให้เห็นถึงความไม่เคารพให้เกียรติต่อกันเป็นความผิดกำลังพลทุกนายเมื่อตรวจพบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างไม่เหมาะสม สามารถรายงานการกระทำผิดนั้นได้ตามสายการบังคับบัญชา

2. กองทัพอังกฤษ กำหนดนโยบายและจัดทำระเบียบการใช้งาน #DIGITALARMY using social media in the British Army (2020) ให้กำลังพลมีความตระหนักรู้ในด้านการรักษาความปลอดภัยของหน่วยงาน ข้อห้ามเกี่ยวกับการโพสต์ข่าวสารทางราชการ

และข้อมูลส่วนบุคคลออกสู่สาธารณะ ได้แก่ ห้ามถ่ายรูปลงสื่อออนไลน์ในชุดเครื่องแบบ, ห้ามโพสต์ที่ตั้งทางทหารและการโพสต์ข้อมูลเกี่ยวกับงานราชการที่อาจถูกนำไปใช้ในการก่อเหตุอาชญากรรม ก่อการร้าย หรือใช้ประโยชน์จากฝ่ายตรงข้าม, ห้ามใช้ตราสัญลักษณ์หน่วยในสื่อออนไลน์ที่ใช้งานส่วนบุคคล, ห้ามสร้างสื่อออนไลน์ส่วนบุคคลที่ใช้ชื่อปลอมหรือไม่ระบุตัวตนที่แท้จริง หากพบการกระทำผิดโดยรายงานทาง Website ของกองทัพ หรือติดต่อทางสายด่วนแจ้งเหตุสำหรับการละเมิดระเบียบการใช้สื่อสังคมออนไลน์บุคคลสามารถกระทำได้โดยแจ้งหน่วยงานต้นสังกัดเกี่ยวกับ Account ที่กำลังพลใช้งานอยู่เพื่อสามารถตรวจสอบความเหมาะสมได้

สรุปแนวทางปฏิบัติของตัวอย่างกองทัพบกสหรัฐอเมริกาและอังกฤษ พบว่านโยบายและระเบียบคล้ายกันคือ การกำหนดข้อควรปฏิบัติและข้อห้ามปฏิบัติ (Do's & Don'ts) ที่สอดคล้องกับกองทัพบกไทยที่ได้กำหนดแนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกองทัพบกไว้ แต่มาตรการลงโทษสำหรับกำลังพลที่กระทำผิดมีความแตกต่างกันตามกฎหมายของแต่ละประเทศ ซึ่งแนวทางที่มีทั้งกองทัพบกสหรัฐอเมริกา กองทัพบกอังกฤษ หรือกองทัพบกไทย จะเห็นได้ว่ามีเฉพาะมาตรการป้องกันเพื่อลดปัญหาที่เกิดขึ้นเท่านั้น ยังขาดมาตรการส่งเสริมให้กำลังพลรู้เท่าทันและใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์อีกประการ

บทที่ 4

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง แนวทางเสริมสร้างให้กำลังพลกองทัพบกใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างสร้างสรรค์ วัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาสภาพปัญหาจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกำลังพลกองทัพบก เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ เพื่อเสนอแนวทางเสริมสร้างให้กำลังพลกองทัพบกใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างสร้างสรรค์ สามารถสรุปได้ดังนี้

การใช้สื่อสังคมออนไลน์ มีผลกระทบต่อกำลังพลกองทัพบกทั้งมิติด้านลบ และมิติด้านบวก การที่กำลังพลกองทัพบกจะสามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างสร้างสรรค์นั้น ในประการแรก ต้องเสริมสร้างการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยการควบคุมการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ของกำลังพลในกองทัพบกตามแนวทางใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่กองทัพบกได้กำหนดไว้แล้ว รวมทั้งใช้กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฯ และการกำหนดบทลงโทษทางวินัยอย่างชัดเจนสำหรับกำลังพลที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างไม่เหมาะสม ควบคู่กับการให้ความรู้แก่กำลังพลในทุกระดับให้มีความรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ อีกประการหนึ่งคือการส่งเสริมพัฒนาทักษะให้กำลังพล สามารถสร้างเนื้อหา และ/หรือเผยแพร่ เนื้อหา ในสื่อสังคมออนไลน์ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และหน่วยงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

ข้อเสนอแนะหัวข้อการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของ พลทหาร นายสิบ นายทหาร เพื่อสะท้อนแนวความคิดที่อาจเกิดขึ้นในอีกหลายแง่มุม ซึ่งจะสามารถกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับและข้อห้ามให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงในอนาคต เพื่อป้องกันกำลังพลกระทำความผิดหรือการกระทำที่ไม่เหมาะสมจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้

2. ควรศึกษาผลกระทบจากมาตรการควบคุมการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ของกองทัพบกต่อกำลังพล เพื่อจะได้ทราบถึงผลกระทบในทุกมิติทั้งด้านบวกและด้านลบ ซึ่งจะสามารถกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของกองทัพบกให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

1. ราชกิจจานุเบกษา. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561 – 2580. เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก, 13 ตุลาคม 2561.
2. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (2566-2570). กลยุทธ์หลักที่ 1 การพัฒนาการประเมินสถานการณ์ความมั่นคงเชิงยุทธศาสตร์ในระยะยาว หน้า 80.
3. นโยบายการปฏิบัติงานกองทัพบก ประจำปีงบประมาณ 2567 พลเอก เจริญชัย หินเธาว์ ผู้บัญชาการทหารบก.
4. ศูนย์พัฒนาหลักนิยมและยุทธศาสตร์ กรมยุทธศึกษาทหารบก. (2558). กองทัพบกกับ ภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: กรมยุทธศึกษาทหารบก.5 แผนพัฒนาด้านกำลังพลของกองทัพบก พ.ศ.2566 – 2570. กรมกำลังพลทหารบก. กันยายน 2565.
6. คมกฤช อจลานนท์, พันเอก. การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรทางการศึกษาของกองทัพบกเพื่อรองรับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ [เอกสารวิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการทัพบก; ปี 2566
7. วีรวดี ชูชันธิน, พันเอกหญิง.(2560). การใช้งานสื่อสังคมออนไลน์สาธารณะที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของกองทัพไทย [เอกสารวิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการทัพบก
8. พิเชียรรัฐ ภารณ์นิตย์, พันเอก.(2564) .แนวทางการป้องกันการใช้อีสื่อสังคมออนไลน์ของทหารกองประจำการที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง [เอกสารวิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการทัพบก
9. พีระยุทธ ชุมโคตร, พันเอก.(2565). การพัฒนาการใช้แอปพลิเคชันไลน์เพื่อการสนับสนุนการปฏิบัติงานของกองทัพบก [เอกสารวิจัยส่วนบุคคล].
10. แนวทางการใช้อีสื่อสังคมออนไลน์ของกองทัพบก Information Technology for Chief Exclusive (วทบ.).

11. มนัสชนนท์ เอกโกควัฒน์. การใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์, วิทยากร
ชำนาญการ, สืบค้นเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2567 , เข้าถึงจาก

https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/elaw_parcy/ewt_dl_link.php?id=2809

12. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. “คู่มือโครงการส่งเสริมการใช้สื่อออนไลน์
และเครือข่ายออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ ” สืบค้นเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2567 แหล่งข้อมูล

http://www.cri.moe.go.th/manage/news/files/F1_HpLZrKn75912MonJun2019.pdf

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ พันเอก สมชัย กมล
วัน เดือน ปีเกิด 18 กุมภาพันธ์ 2521

ประวัติสำเร็จการศึกษา

พ.ศ. 2546 ป.ตรีวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ รร.นายร้อยพระจุลจอมเกล้าฯ
พ.ศ. 2555 หลักสูตรหลักประจำ รร.สธ.ทบ.ชุดที่ 91

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2549 - 2554 ผบ.ร้อย.อวบ.ร.31 พัน.2 รอ.
พ.ศ. 2554 - 2555 นายทหารยุทธการและการฝึก ร.31 พัน.2 รอ.
พ.ศ. 2561 - 2562 ผบ.ร.31 พัน.2 รอ.
พ.ศ. 2562 - 2563 ผบ.ร.31 พัน.1 รอ.
พ.ศ. 2563 - 2565 ทน.ฝยก.พล.1 รอ.
พ.ศ. 2565 - 2566 เสธ.ร.31 รอ.

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. 2567 รองเสนาธิการกองพลที่ 1 รักษาพระองค์